

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ

ΕΚΘΕΣΗ ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ

«Μεταρρύθμιση της Διοικητικής Οργάνωσης των υπηρεσιών ψυχικής υγείας, Κέντρα Εμπειρογνωμοσύνης σπάνιων και πολύπλοκων νοσημάτων και άλλες διατάξεις»

I. Εισαγωγικές Παρατηρήσεις

Το υπό συζήτηση και ψήφιση νομοσχέδιο, όπως διαμορφώθηκε από τη Διαρκή Επιτροπή Κοινωνικών Υποθέσεων, διαρθρώνεται σε τρία (3) Κεφάλαια και εκατό (100) άρθρα, συμπεριλαμβανομένου του άρθρου που αφορά στην έναρξη ισχύος του νομοθετήματος.

Με τις διατάξεις του Πρώτου Κεφαλαίου (άρθρα 1-8) ρυθμίζονται θέματα που αφορούν τη διοικητική οργάνωση των υπηρεσιών ψυχικής υγείας. Συμφώνως προς την Αιτιολογική Έκθεση (σελ.1), επιχειρείται η αναδιοργάνωση του συστήματος διοίκησης των υπηρεσιών ψυχικής υγείας λόγω των αδυναμιών και των ελλείψεων του υφιστάμενου θεσμικού πλαισίου το οποίο θεσπίστηκε με τις διατάξεις των ν. 2716/1999 «Ανάπτυξη και εκσυγχρονισμός των υπηρεσιών ψυχικής υγείας και άλλες διατάξεις» και 4272/2014 «Προσαρμογή στο εθνικό δίκαιο της Εκτελεστικής Οδηγίας 2012/25/ΕΕ της Επιτροπής της 9ης Οκτωβρίου 2012 για τη θέσπιση διαδικασιών ενημέρωσης σχετικά με την ανταλλαγή, μεταξύ των κρατών-μελών, ανθρώπινων οργάνων που προορίζονται για μεταμόσχευση - Ρυθμίσεις για την Ψυχική Υγεία και την Ιατρικώς Υποβοηθούμενη Αναπαραγωγή και λοιπές διατάξεις».

Όπως αναφέρεται στην Αιτιολογική Έκθεση, «βασικοί πυλώνες της μεταρρύθμισης της διοικητικής οργάνωσης των υπηρεσιών ψυχικής υγείας είναι η

αποκέντρωση, η διασφάλιση της λειτουργικότητας της νέας διοικητικής δομής, η διαφανής και δημοκρατική διοίκηση, η συμμετοχή και αντιπροσωπευτικότητα όλων των εμπλεκομένων και η διασφάλιση της προάσπισης των δικαιωμάτων των ασθενών» (Αιτιολογική Έκθεση σελ. 3)

Συγκεκριμένως, με τις διατάξεις του προτεινόμενου άρθρου 1, σε κάθε Τομέα Ψυχικής Υγείας (Το.Ψ.Υ.) συνιστάται Τομεακή Επιστημονική Επιτροπή Ψυχικής Υγείας Ενηλίκων (Τ.Επ.Ε.Ψ.Υ.Ε.) και σε κάθε Τομέα Ψυχικής Υγείας Παιδιών και Εφήβων (Το.Ψ.Υ.Π.Ε.), όπου υφίσταται, συνιστάται Τομεακή Επιστημονική Επιτροπή Ψυχικής Υγείας Παιδιών και Εφήβων (Τ.Επ.Ε.Ψ.Υ.Π.Ε.). Περαιτέρω, ρυθμίζονται θέματα που αφορούν τη συγκρότηση, τη σύνθεση και τη λειτουργία τους (άρθρο 1) και καθορίζονται οι αρμοδιότητές τους (άρθρο 2). Οι εν λόγω Επιτροπές συγκροτούνται με απόφαση του Υπουργού Υγείας. Εξ άλλου, στις Διοικήσεις Υγειονομικών Περιφερειών (Δ.Υ.Πε.) συνιστώνται, με απόφαση του Υπουργού Υγείας, Περιφερειακές Διοικήσεις Τομέων Ψυχικής Υγείας (Πε.Δι.Το.Ψ.Υ.), στις οποίες εντάσσονται, οι Τομείς Ψυχικής Υγείας Ενηλίκων (Το.Ψ.Υ.) και οι Τομείς Ψυχικής Υγείας Παιδιών και Εφήβων (Το.Ψ.Υ.Π.Ε.) και ρυθμίζονται σχετικά ζητήματα (άρθρο 3). Περαιτέρω, προβλέπεται η σύσταση Περιφερειακών Διατομεακών Συμβουλίων στις Περιφερειακές Διοικήσεις Τομέων Ψυχικής Υγείας (Πε.Δι.Το.Ψ.Υ.) τα οποία είναι επιφορτισμένα με τη διοίκησή τους, και ρυθμίζονται θέματα που αφορούν στη συγκρότηση, τη σύνθεση, τον τρόπο επιλογής των μελών τους, τη λειτουργία τους (άρθρο 4), καθώς και τις αρμοδιότητές τους (άρθρο 6). Επίσης, προβλέπεται η σύσταση, με απόφαση του Υπουργού Υγείας, τριμελούς Συντονιστικού Οργάνου των Πε.Δι.Το.Ψ.Υ. και ρυθμίζονται θέματα που αφορούν τη διαδικασία εκλογής των μελών του και τις αρμοδιότητές του (άρθρο 5). Επιπροσθέτως, σε κάθε Τομέα Ψυχικής Υγείας (Το.Ψ.Υ.) συνιστάται τετραμελής Τομεακή Επιτροπή Ελέγχου και Προστασίας των Δικαιωμάτων των Ληπτών Υπηρεσιών Ψυχικής Υγείας και ρυθμίζονται θέματα που αφορούν στη συγκρότηση, τη σύνθεση και τις αρμοδιότητές της. Οι εν λόγω Επιτροπές ελέγχουν και παρακολουθούν στην περιοχή ευθύνης κάθε Τομέα Ψυχικής Υγείας (Το.Ψ.Υ.), την προστασία των δικαιωμάτων των ατόμων με ψυχικές διαταραχές και την καλή λειτουργία των Μονάδων Ψυχικής Υγείας (Μ.Ψ.Υ.) (άρθρο 7). Τέλος, παρέχεται εξουσιοδότηση για τη μεταφορά, με αποφάσεις του Υπουργού Υγείας, του συνόλου των οργανικών και προσωποπαγών θέσεων του ιατρικού, διοικητικού και τεχνικού προσωπικού των καταργούμενων, συμφώνως προς το άρθρο 30 του ν. 4052/2012, ψυχιατρικών νοσοκομείων, στο Ψυχιατρικό Τμήμα του Ψυχια-

τρικού Τομέα του νοσοκομείου υποδοχής ή στο αντίστοιχο Κέντρο Ψυχικής Υγείας με τις λοιπές αποκεντρωμένες μονάδες ψυχικής υγείας που υπάγονται σε αυτό (άρθρο 8).

Με τις διατάξεις του Δευτέρου Κεφαλαίου (άρθρα 9-17) ρυθμίζονται θέματα που αφορούν στα Κέντρα Εμπειρογνωμοσύνης σπάνιων και πολύπλοκων νοσημάτων. Συμφώνως προς την Αιτιολογική Έκθεση (σελ. 7), με τις διατάξεις του παρόντος «επιχειρείται η πλήρης αναμόρφωση του υφιστάμενου - και ελλιπούς- θεσμικού πλαισίου της χώρας για τα Κέντρα Αναφοράς σπάνιων και πολύπλοκων νοσημάτων, τα οποία πλέον έχουν ονομαστεί Κέντρα Εμπειρογνωμοσύνης, και η εναρμόνισή του με τα ευρωπαϊκά πρότυπα».

Η δημιουργία ευρωπαϊκών δικτύων αναφοράς μεταξύ παρόχων υγειονομικής περίθαλψης και κέντρων εμπειρογνωμοσύνης των κρατών μελών, ιδιαίτερα στον τομέα των σπάνιων νόσων, προβλέπεται στο άρθρο 12 της Οδηγίας 2011/24/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9.3.2011, «περί εφαρμογής των δικαιωμάτων των ασθενών στο πλαίσιο της διασυννοριακής υγειονομικής περίθαλψης», η οποία ενσωματώθηκε στο εθνικό δίκαιο διά του ν. 4213/2013 «Προσαρμογή της εθνικής νομοθεσίας στις διατάξεις της Οδηγίας 2011/24/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 9ης Μαρτίου 2011 περί εφαρμογής των δικαιωμάτων των ασθενών στο πλαίσιο της διασυννοριακής υγειονομικής περίθαλψης και άλλες διατάξεις». Περαιτέρω, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, με δύο Αποφάσεις της, που εξέδωσε κατ' εφαρμογήν των διατάξεων του άρθρου 12 της Οδηγίας 2011/24/ΕΕ, την υπ' αριθμ. 2014/286/ΕΕ Κατ' εξουσιοδότηση απόφαση της Επιτροπής, της 10.03.2014, «για τον καθορισμό των κριτηρίων και των προϋποθέσεων που πρέπει να πληρούν τα ευρωπαϊκά δίκτυα αναφοράς και οι πάροχοι υγειονομικής περίθαλψης που επιθυμούν να προσχωρήσουν σε ένα ευρωπαϊκό δίκτυο αναφοράς», και την υπ' αριθμ. 2014/287/ΕΕ Εκτελεστική απόφαση της Επιτροπής, της 10.03.2014, «σχετικά με τον καθορισμό κριτηρίων για τη δημιουργία και την αξιολόγηση των ευρωπαϊκών δικτύων αναφοράς και των μελών τους και για τη διευκόλυνση της ανταλλαγής πληροφοριών και εμπειρογνωμοσύνης όσον αφορά τη δημιουργία και την αξιολόγηση των εν λόγω δικτύων», καθόρισε τη διαδικασία και τα κριτήρια για την ίδρυση των ως άνω δικτύων και την ένταξη των παρόχων υγειονομικής περίθαλψης σε αυτά.

Με τις διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου επιχειρείται η εναρμόνιση και συμπλήρωση του υφιστάμενου εθνικού θεσμικού πλαισίου σχετικώς με τα Κέντρα Εμπειρογνωμοσύνης (πρώην Κέντρα Αναφοράς) με το ισχύον ευρωπαϊκό θεσμικό πλαίσιο.

Συγκεκριμένως, στο άρθρο 9 διατυπώνεται η έννοια βασικών όρων οι οποίοι χρησιμοποιούνται στις προτεινόμενες διατάξεις του Δευτέρου Κεφαλαίου, μεταξύ των οποίων και του όρου «Κέντρο Εμπειρογνωμοσύνης σπάνιων και πολύπλοκων νοσημάτων». Στο άρθρο 10 καθορίζεται ο σκοπός των εν λόγω Κέντρων, ενώ με τις διατάξεις του άρθρου 11 ορίζονται οι υποχρεώσεις τους. Περαιτέρω, με τις διατάξεις του άρθρου 12 θεσπίζονται γενικά και ειδικά κριτήρια και προϋποθέσεις τα οποία πρέπει να πληρούνται για την αναγνώριση των δημόσιων μονάδων παροχής υγειονομικής περίθαλψης ως Κέντρων Εμπειρογνωμοσύνης σπάνιων και πολύπλοκων νοσημάτων, και παρέχεται εξουσιοδότηση για τον καθορισμό, με απόφαση του Υπουργού Υγείας, των μέτρων εφαρμογής των ως άνω κριτηρίων. Με τις διατάξεις του άρθρου 13 του παρόντος καθορίζεται η διαδικασία αναγνώρισης των δημόσιων μονάδων παροχής υγειονομικής περίθαλψης ως Κέντρων Εμπειρογνωμοσύνης σπάνιων και πολύπλοκων νοσημάτων. Μεταξύ άλλων, καθορίζεται η διαδικασία υποβολής του σχετικού αιτήματος καθώς και η διαδικασία αξιολόγησής του από την Εθνική Επιτροπή για τα Σπάνια Νοσήματα-Παθήσεις (Ε.Σ.Π.Ν.-Π.) του Κεντρικού Συμβουλίου Υγείας (Κε.Σ.Υ.), ενώ προβλέπεται και η υποχρέωση επαναξιολόγησης των αναγνωρισμένων Κέντρων Εμπειρογνωμοσύνης από την Εθνική Επιτροπή για τα Σπάνια Νοσήματα-Παθήσεις (Ε.Σ.Π.Ν.-Π.), ανά πενταετία από την αρχική αναγνώρισή τους. Επίσης, παρέχεται εξουσιοδότηση για τον καθορισμό, με απόφαση του Υπουργού Υγείας, της διαδικασίας αξιολόγησης των υποψήφιων Κέντρων για την αναγνώρισή τους και την επαναξιολόγησή τους, καθώς και των στοιχείων του υποβαλλόμενου φακέλου. Με τις διατάξεις του άρθρου 14 του παρόντος ρυθμίζονται εκ νέου θέματα που αφορούν τη συγκρότηση της Εθνικής Επιτροπής για τα Σπάνια Νοσήματα-Παθήσεις (Ε.Ε.Σ.Ν-Π.). Επίσης, ρυθμίζονται θέματα σχετικώς με τη σύνθεση της Επιτροπής, τη λειτουργία της και τις αρμοδιότητές της. Σήμερα η ρύθμιση των ως άνω θεμάτων γίνεται με απόφαση του Υπουργού Υγείας, μετά από εισήγηση του Κεντρικού Συμβουλίου Υγείας (Κε.Σ.Υ.). Όσον αφορά τα υφιστάμενα Κέντρα, τα οποία εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των διατάξεων του παρόντος Κεφαλαίου, ορίζεται ότι, ανεξαρτήτως της ονομασίας τους, αξιολογούνται εκ νέου από την Εθνική Επιτροπή για τα Σπάνια Νοσήματα-Παθήσεις (Ε.Ε.Σ.Ν-Π.), συμφώνως προς τα κριτήρια και τις διαδικασίες του παρόντος, εντός τριετίας από την έναρξη ισχύος του (άρθρο 15). Περαιτέρω, προβλέπεται η δυνατότητα αναγνώρισης διαγνωστικών εργαστηρίων ως «Εξειδικευμένων Διαγνωστικών Εργαστηρίων σπάνιων και πολύπλοκων νοσημάτων» και καθορίζεται η σχετική διαδικασία (άρθρο 16). Τέλος, καθορίζεται το πλαίσιο για τη συμμετοχή της χώ-

ρας στα Ευρωπαϊκά Δίκτυα Αναφοράς μεταξύ παρόχων υγειονομικής περίθαλψης και κέντρων εμπειρογνωμοσύνης των κρατών μελών, συμφώνως προς τα οριζόμενα στην υπ' αριθμ. 2014/286/ΕΕ Κατ' εξουσιοδότηση απόφαση της Επιτροπής, της 10.03.2014, και την υπ' αριθμ. 2014/287/ΕΕ Εκτελεστική απόφαση της Επιτροπής, της 10.03.2014, και παρέχεται εξουσιοδότηση για τη ρύθμιση των σχετικών ζητημάτων με αποφάσεις του Υπουργού Υγείας (άρθρο 17).

Στο Τρίτο Κεφάλαιο (άρθρα 18-100), το οποίο αποτελείται από πέντε (5) Τμήματα, θεσπίζονται λοιπές διατάξεις. Στο Τμήμα Πρώτο (άρθρα 18–21) ρυθμίζονται θέματα χρηματοδότησης των Κέντρων Πρόληψης των Εξαρτήσεων και Προαγωγής της Ψυχοκοινωνικής Υγείας, λειτουργίας του Εθνικού Κέντρου Τεκμηρίωσης και Πληροφόρησης για τα Ναρκωτικά (Ε.Κ.ΤΕ.Π.Ν), του Εθνικού Αρχείου Νεοπλασιών (Ε.Α.Ν.) και του Εθνικού Συμβουλίου Δημόσιας Υγείας (Ε.ΣΥ.Δ.Υ.). Στο Τμήμα Δεύτερο (άρθρα 22–41) ρυθμίζονται θέματα του Εθνικού Συστήματος Υγείας (Ε.Σ.Υ), στο Τμήμα Τρίτο (άρθρα 42–56), μεταξύ άλλων, θέματα φορέων παροχής υπηρεσιών της Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας (Π.Φ.Υ), Ε.Ο.Π.Υ.Υ. και της Ανώνυμης Εταιρείας Μονάδων Υγείας, του Εθνικού Οργανισμού Μεταμοσχεύσεων (Ε.Ο.Μ.), της Επιτροπής Θετικού Καταλόγου Φαρμάκων, της Ηλεκτρονικής Διασύνδεσης Ιατρικών Συλλόγων και θέματα του Πανελλήνιου Συλλόγου Φυσικοθεραπευτών. Το Τμήμα Τέταρτο (άρθρα 57-74), αφορά στη σύσταση και τη λειτουργία Πανελλήνιου Συλλόγου Οδοντοτεχνιτών. Τέλος, το Τμήμα Πέμπτο (άρθρα 75-100), στο οποίο ενσωματώθηκαν και δύο υπουργικές τροπολογίες, αφορά, κυρίως, στη σύσταση Πανελλήνιου Συλλόγου Εργοθεραπευτών και ορίζει τα σχετικά με τη λειτουργία και τα μέλη του.

II. Παρατηρήσεις επί των άρθρων

1. Επί του άρθρου 1 παρ. 7 β) γγγ), του άρθρου 4 παρ. 1 και 9, του άρθρου 9 παρ. 4, άρθρου 11 γ) και του άρθρου 12 παρ. 1 γγ),

Στο άρθρο 1 παρ. 7 β) δδ) γγγ), ενδέκατο εδάφιο, η λέξη «άμισθες» πρέπει να γραφεί με ένα «μ». Επίσης, στο άρθρο 1 παρ. 7 β) δδ) γγγ), εδάφια τρίτο και πέμπτο, αντί του ουσιαστικού «εμπειρία», ορθό είναι να τεθεί το ουσιαστικό «πείρα», δεδομένου ότι εμπειρία αποτελεί μεμονωμένο γεγονός, ενώ η πείρα, το καταστάλαγμα πλειόνων εμπειριών.

2. Επί του άρθρου 1 παρ. 10, του άρθρου 6 κγ) εδ. 6', του άρθρου 7 παρ. 5, του άρθρου 19 εδ. 6', του άρθρου 20 εδ. γ', του άρθρου 62 παρ. 3 και 4, του άρθρου 91 και του άρθρου 94.

Με τις προτεινόμενες διατάξεις δίδεται εξουσιοδότηση, κυρίως στον Υπουργό Υγείας, (στην περίπτωση του άρθρου 19, προβλέπεται σύμπραξη του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων και στην περίπτωση του άρθρου 91, προβλέπεται σύμπραξη του Υπουργού Οικονομικών) να ρυθμίσει με απόφασή του διάφορα θέματα.

Συγκεκριμένως: α) διά του άρθρου 1 παρ. 10 παρέχεται στον Υπουργό Υγείας εξουσιοδότηση να ορίζει με απόφασή του τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας των Τ.Ε.Π.Ψ.Υ.Ε. και Τ.Ε.Π.Ψ.Υ.Π.Ε., καθώς και κάθε σχετική λεπτομέρεια, β) διά του άρθρου 6 κγ) δεύτερο εδάφιο παρέχεται στον Υπουργό Υγείας εξουσιοδότηση να ορίζει με απόφασή του τα ποσοτικά και ποιοτικά κριτήρια διά των οποίων αξιολογείται η αποτελεσματικότητα και αποδοτικότητα των Μ.Ψ.Υ. Ν.Π.Δ.Δ, των Μ.Ψ.Υ. των Ν.Π.Ι.Δ. του κερδοσκοπικού τομέα του άρθρου 12 του ν. 2716/2014 που εντάσσονται στους Το.Ψ.Υ. και Το.Ψ.Υ.Π.Ε. της Πε.Δι.Το.Ψ.Υ., γ) διά του άρθρου 7 παρ. 5 παρέχεται στον Υπουργό Υγείας εξουσιοδότηση προς ορισμό των μελών των Τομεακών Επιτροπών Ελέγχου Προστασίας των Δικαιωμάτων των Ληπτών Υπηρεσιών Ψυχικής Υγείας, της έδρας τους, του τρόπου οργάνωσης και λειτουργίας τους, καθώς και κάθε άλλου σχετικού θέματος, δ) διά του άρθρου 19 δεύτερο εδάφιο παρέχεται στους Υπουργούς Υγείας και Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων εξουσιοδότηση να καθορίζουν, με κοινή απόφασή τους, τους όρους λειτουργίας του Ε.Κ.ΤΕ.Π.Ν., τον σκοπό, τα καθήκοντα, τα θέματα χρηματοδότησης, τον κώδικα συνεργασίας μεταξύ του Ε.Κ.ΤΕ.Π.Ν. και των συνεργαζόμενων φορέων/προγραμμάτων, καθώς και μεταξύ του Ε.Κ.ΤΕ.Π.Ν. και των Υπουργείων Υγείας και Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, και κάθε άλλο σχετικό θέμα, ε) διά του άρθρου 20 τρίτο εδάφιο παρέχεται στον Υπουργό Υγείας η εξουσιοδότηση να καθορίζει τις ειδικότερες αρμοδιότητες του Ε.Α.Ν., τη στελέχωσή του, τον τρόπο τήρησης και λειτουργίας του, το αρμόδιο προσωπικό των νοσοκομείων και κλινικών, τη διασύνδεση του Αρχείου με τις Ογκολογικές Επιτροπές των Νοσοκομείων και Ιδιωτικών Κλινικών (Ο.Ε.Ν.) και με λοιπούς αρμόδιους φορείς, την αξιολόγηση της ποιότητας, αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών υγείας, καθώς και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια, στ) διά του άρθρου 62 παρ. 3 παρέχεται στον Υπουργό Υγείας η εξουσιοδότηση ορισμού, μετά από εισήγηση της Προσωρινής Διοικούσας Επιτροπής, των προϋποθέσεων και του τρόπου ίδρυσης των Περιφερειακών Τμημάτων, κα-

θώς και των ζητημάτων σχέσεων και κατανομής αρμοδιοτήτων μεταξύ αυτών και της Κεντρικής Διοίκησης, όπως και της συγκρότησης και των ειδικότερων αρμοδιοτήτων των οργάνων, της διαδικασίας εκλογής τους, του τρόπου λειτουργίας και λήψης των αποφάσεών τους και των σχετικών με την κατάσταση, τα καθήκοντα και τις αρμοδιότητες των επί μέρους μελών τους, ζ) διά του άρθρου 62 παρ. 4 παρέχεται στον Υπουργό Υγείας η εξουσιοδότηση κατάρτισης, μετά από εισήγηση της Προσωρινής Διοικούσας Επιτροπής, του Κανονισμού Λειτουργίας των Περιφερειακών Τμημάτων, διά του οποίου ρυθμίζονται θέματα που αφορούν στη σύγκληση, την απαρτία, τις αρμοδιότητες και τον τρόπο λήψης των αποφάσεων από τις Περιφερειακές Συνελεύσεις των Περιφερειακών Τμημάτων, τη σύγκληση έκτακτης Περιφερειακής συνέλευσης, τη σύγκληση, τις αρμοδιότητες και τον τρόπο λήψης των αποφάσεων από τη Διοικούσα Επιτροπή κάθε Περιφερειακού Τμήματος, την εκλογή και τις αρμοδιότητες των μελών της Διοικούσας Επιτροπής κάθε Περιφερειακού Τμήματος, την εκλογή των μελών και τη συγκρότηση της Εξελεγκτικής Επιτροπής κάθε Περιφερειακού Τμήματος, καθώς και την εκλογική διαδικασία για την ανάδειξη των αντιπροσώπων κάθε προσυνεδριακής Περιφερειακής Συνέλευσης στη Γενική Συνέλευση των Αντιπροσώπων. Επίσης, διά της αυτής υπό ψήφιση διάταξης, παρέχεται εξουσιοδότηση στον Υπουργό Υγείας να τροποποιεί με όμοια απόφαση τον ως άνω Κανονισμό Λειτουργίας, η) διά του άρθρου 91 παρέχεται στους Υπουργούς Υγείας και Οικονομικών, εξουσιοδότηση να συστήσουν, με κοινή τους απόφαση, στην Κεντρική Διοίκηση του Π.Σ.Ε. και τα Περιφερειακά Τμήματα αυτού, κατά κλάδο, τις αναγκαίες για τη λειτουργία του οργανικές θέσεις προσωπικού, τα απαιτούμενα προσόντα για κάθε θέση όπως και τις αντίστοιχες αρμοδιότητες και αμοιβές. Τέλος, θ) διά του άρθρου 94 παρέχεται στους Υπουργούς Εσωτερικών, Οικονομίας και Ανάπτυξης, Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Οικονομικών, η εξουσιοδότηση να εντάσσουν, με κοινή απόφασή τους, σε ειδικά προγράμματα απασχόλησης στον δημόσιο τομέα, ομάδες ανέργων, εγγεγραμμένων στα μητρώα του Ο.Α.Ε.Δ..

Επισημαίνεται ότι το Σύνταγμα, διά του άρθρου 43 παρ. 2 εδ. β', παρέχει στον κοινό νομοθέτη τη δυνατότητα να εξουσιοδοτεί, μετά από πρόταση του αρμόδιου Υπουργού, τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας να εκδίδει κανονιστικά διατάγματα, όπως και άλλα διοικητικά όργανα, να εκδίδουν κανονιστικές πράξεις, προκειμένου να ρυθμίζονται ειδικότερα θέματα ή θέματα με τοπικό ενδιαφέρον ή χαρακτήρα τεχνικό ή λεπτομερειακό (βλ. σχετικώς, Επ. Σπηλιωτόπουλο, Εγχειρίδιο Διοικητικού Δικαίου, τ. 1, 2011, αρ. 54 και σελ. 58 επ., και Χ. Μουκίου, Η κανονιστική αρμοδιότητα της Διοίκησης, 2009, σελ. 212 επ.). «Λεπτομερειακό» είναι το ζήτημα που αφορά στη θέσπιση

δευτερευουσών και επουσιωδών ρυθμίσεων, ενώ οι κύριες και ουσιώδεις ρυθμίσεις πρέπει να έχουν τεθεί από τον ίδιο τον νομοθέτη, και «ειδικότερα» είναι τα θέματα εκείνα, των οποίων το αντικείμενο αποτελεί υποπερίπτωση ορισμένου θέματος που αποτελεί το μείζον αντικείμενο της νομοθετικής ρύθμισης. «Τεχνικού», τέλος, χαρακτήρα είναι το θέμα που αφορά στη θέσπιση ρύθμισης για την οποία απαιτείται παρέμβαση αρμόδιου τεχνικού οργάνου.

Υπό το φως των ανωτέρω, προβληματισμός γεννάται ως προς τη συνταγματικότητα της, διά των άρθρων 1 παρ. 10, του άρθρου 6 κγ) εδ. β', του άρθρου 7 παρ. 5, του άρθρου 19 εδ. β', του άρθρου 20 εδ. γ), του άρθρου 62 παρ. 3 και 4, του άρθρου 91 και του άρθρου 94 του νομοσχεδίου, παρεχόμενης σε άλλο, πλην του Προέδρου της Δημοκρατίας, όργανο της Διοίκησης εξουσιοδότηση προς ρύθμιση θεμάτων, τα οποία δεν μπορούν να χαρακτηρισθούν ως λεπτομερειακά, ειδικότερα ή τεχνικά, κατά τα ανωτέρω (βλ. Στε Ολομ. 235/2012, Στε Ολομ. 1300/2011, Στε 96/2009, Στε 567/2006, Στε 3889/2005, Στε 2967/1999, Στε 2830/1999).

3. Επί του άρθρου 2 ια), ιγ), ιε), ιστ) και ιη) και του άρθρου 6 ζ), η), θ), ιγ), ιε), ιζ).

Στις περιπτώσεις του άρθρου 2) ια), ιγ), ιε) και ιστ), του άρθρου 6 ζ), η), ιγ) και ιε) το ρήμα «εισηγούμαι» πρέπει να αντικατασταθεί από τη φράση «διατυπώνουν εισήγηση», για λόγους συντακτικής ορθότητας.

Στην περίπτωση του άρθρου 2 ιη) το ρήμα «προσκαλώ» πρέπει να συνταχθεί με Αιτιατική, και όχι με Γενική. και να αναδιατυπωθεί ως εξής: «ιη) δύνανται (...) να προσκαλούν (...) ή όποιους άλλους εκπροσώπους φορέων κρίνουν απαραίτητο».

Στο άρθρο 6 θ) θα ήταν ορθό να προστεθεί το άρθρο «το» μετά από τη λέξη «Υγείας».

Επίσης, στο στοιχείο ιζ) του ιδίου άρθρου, δεδομένου ότι τα οριστικά άρθρα «ο», «η», «το» δεν πρέπει να προτάσσονται της αόριστης αντωνυμίας «καθένας», «καθεμία», «καθένα», στη φράση «του κάθε συγκεκριμένου ασθενούς» πρέπει ορθό να διαγραφεί το άρθρο «του».

4. Επί του άρθρου 7 παρ. 3

Η διατύπωση «για τα δικαιώματα των ατόμων με ψυχικές διαταραχές και το σεβασμό τους» θα ήταν ορθότερο να διαμορφωθεί ως εξής: «για τα δικαιώματα των ατόμων με ψυχικές διαταραχές και για τον οφειλόμενο προς αυτά σεβασμό».

5. Επί του άρθρου 11 δ), και η)

Δεδομένου ότι το ουσιαστικό «πρακτική», συμφώνως προς την ορθή και κρατούσα άποψη, στερείται πληθυντικού αριθμού, η λέξη «πρακτικές» στις υπό τα στοιχεία δ) και η) περιπτώσεις πρέπει να αντικατασταθεί από την ίδια στον ενικό αριθμό. Επίσης, στην υπό το στοιχείο στ) περίπτωση η λέξη «διαχειριστούν» πρέπει να αντικατασταθεί από τη λέξη «φροντίσουν» ή «καθοδηγήσουν».

6. Επί του άρθρου 12 παρ. Α. 1. α) και του άρθρου 12 Α.1.α) αα)

Για λόγους σαφήνειας και πληρότητας, η προτεινόμενη διάταξη (12 παρ. Α. 1.α) θα ήταν ορθότερο, ενδεχομένως, να συμπληρωθεί ως εξής: «Όσον αφορά στην ενδυνάμωση των δικαιωμάτων των ασθενών και την περίθαλψη η οποία έχει ως επίκεντρο τον ασθενή και εν γένει τη φροντίδα υγείας». Εξ άλλου, δεδομένου ότι το ουσιαστικό «στρατηγική», συμφώνως προς την ορθή και κρατούσα άποψη, στερείται πληθυντικού αριθμού, η λέξη «στρατηγικές» στην υπό το στοιχείο α) αα) περίπτωση πρέπει να αντικατασταθεί από την ίδια στον ενικό αριθμό.

7. Επί του άρθρου 14

Στη νέα παρ. 4. περ. α) του άρθρου 12 του ν. 4213/2013, όπως αντικαθίσταται διά του παρόντος, για λόγους νομοτεχνικής αρτιότητας, η αρίθμηση ηη) και θθ) πρέπει να αντικατασταθεί ως στστ) και ζζ), όπως, επίσης, η αρίθμηση στην τελευταία περίπτωση της παρ. 4 πρέπει να αντικατασταθεί από ζ) σε στ).

8. Επί του άρθρου 20

Με το άρθρο 20 του νομοσχεδίου καθίσταται υποχρεωτική η καταγραφή όλων των κρουσμάτων καρκίνου στο Εθνικό Αρχείο Νεοπλασιών και προβλέπεται, σε περίπτωση μη τήρησης αυτής της υποχρέωσης, σύστημα κυρώσεων σε βάρος του προσωπικού των δημοσίων νοσοκομείων (πειθαρχικό παράπτωμα) καθώς και σε βάρος των ιδιωτικών κλινικών (ανάκληση άδειας λειτουργίας και διακοπή συμβάσεων με τους ασφαλιστικούς φορείς).

Η υποχρεωτική καταγραφή των κρουσμάτων καρκίνου σε εθνικά αρχεία (cancer registries) αποτελεί διεθνή τάση και θεωρείται, στη βιβλιογραφία, ότι συμβάλλει ουσιαστικά τόσο στην επιδημιολογική, όσο και στην αμιγώς ιατρική έρευνα (βλ., ενδεικτικώς, τις ετήσιες εκθέσεις του Εθνικού Ινστιτούτου Καρκίνου των ΗΠΑ, οι οποίες στηρίζονται στα δεδομένα των οικείων αρχείων, προσβάσιμες στην ιστοσελίδα https://seer.cancer.gov/report_to_nation/).

Εντούτοις, η υποχρεωτική καταγραφή εξατομικευμένων στοιχείων για νε-

οπλασίες ασθενών, αφενός, συνιστά επέμβαση σε χώρο ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων του ασθενούς, και μάλιστα σε μείζονα κλίμακα, αφετέρου, δυνητικώς, θέτει υπό δοκιμασία την ιδιαίτερη σχέση μεταξύ ασθενούς και ιατρού. Περαιτέρω, η συλλογή των οικείων δεδομένων σε εθνική βάση δημιουργεί αναποφεύκτως τον κίνδυνο πρόσβασης σε αυτά για σκοπούς που είτε θα ήταν αθέμιτοι, είτε δε θα σχετίζονταν με την ιατρική και επιδημιολογική έρευνα.

Η προτεινόμενη διάταξη περιέχει επιφύλαξη για την εφαρμογή των διατάξεων για το ιατρικό απόρρητο και την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα (όπως και η διάταξη του άρθρου 29 παρ. 3 ν. 3209/2003 βάσει της οποίας οργανώθηκε το Εθνικό Αρχείο Νεοπλασιών). Εξ άλλου, συμφώνως προς το άρθρο 7 παρ. 2 περ. ε) του ν. 2472/1997, κατ' εξαίρεση επιτρέπεται, μετά από άδεια της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, η επεξεργασία δεδομένων υγείας από δημόσια αρχή εφόσον αυτό είναι αναγκαίο «γγ) για λόγους προστασίας της δημόσιας υγείας».

Κρίνεται, επίσης, σκόπιμο να επισημανθεί ότι η συνταγματική προστασία από τη συλλογή, επεξεργασία και χρήση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, και δη ευαίσθητων, προϋποθέτει προληπτικό σύστημα διασφάλισης της τήρησης των εφαρμοστέων αρχών. Υπενθυμίζεται, εν προκειμένω, ότι οι αρχές προστασίας των ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων, αφενός, απαιτούν αυστηρό καθορισμό των σκοπών επιτρεπτής χρήσης του αρχείου και των φορέων που δύνανται να έχουν πρόσβαση σε αυτό (η προτεινόμενη διάταξη χρησιμοποιεί τον όρο «αρμόδιοι φορείς»), αφετέρου, επιτάσσουν να γίνεται αυστηρώς υπό τις εγγυήσεις του νόμου τυχόν επεξεργασία προσωπικών δεδομένων και κάθε άλλη ενέργεια σχετική προς αυτά.

Τέλος, επισημαίνεται ότι η μη τήρηση των υποχρεώσεων του φορέα, συνιστά, μεταξύ άλλων, κατά την προτεινόμενη ρύθμιση, λόγο ανάκλησης της άδειας λειτουργίας κλινικής και, για τις συμβεβλημένες με τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. και τους εν γένει ασφαλιστικούς οργανισμούς και ταμεία κλινικές, αρμοδιότητας της Γενικής Γραμματείας Κοινωνικών Ασφαλίσεων, λόγο οριστικής διακοπής όλων των συμβάσεών τους με ασφαλιστικούς φορείς, κατά τρόπο γενικό. Δεδομένου ότι, κατά το Σύνταγμα, η επιβολή διοικητικής κύρωσης, όπως και κάθε άλλος περιορισμός στην άσκηση ατομικού δικαιώματος, πρέπει να τελεί σε σχέση αναλογικότητας προς τη διαπιστούμενη παράβαση, θα μπορούμε να εξετασθεί, αφενός, η θέσπιση κλιμακωτού συστήματος κυρώσεων και, αφετέρου, η διασύνδεση της κύρωσης με τη βαρύτητα της παράβασης.

9. Επί του άρθρου 26

Με το άρθρο 26 του νομοσχεδίου παρέχεται η δυνατότητα σε ιατρούς και οδοντιάτρους των άρθρων 16 και 17 του ν. 4238/2014 (καθώς και του ν. 4254/2014) οι οποίοι παρέχουν προσωρινώς τις υπηρεσίες τους σε Δ.Υ.Πε. δυνάμει δικαστικών αποφάσεων ή υπέρ των οποίων έχουν εκδοθεί, πλην όμως δεν έχουν εφαρμοσθεί, ευνοϊκές δικαστικές αποφάσεις, να υποβάλουν ή επανυποβάλουν, εντός προθεσμίας, αίτηση ένταξης της στον κλάδο ιατρών ΕΣΥ σε οργανικές θέσεις πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης. Στους κατατασσόμενους παρέχεται η δυνατότητα να συνεχίσουν να ασκούν το ελεύθερο επάγγελμα έως την 31.3.2018.

Κατά την αιτιολογική έκθεση, με την προτεινόμενη διάταξη παρέχεται η δυνατότητα δεύτερης ευκαιρίας να αποφασίσουν οι εν λόγω ιατροί και οδοντίατροι την ένταξή τους στο εθνικό σύστημα υγείας υπό καθεστώς πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης. Εντούτοις, σε αυτήν ορίζεται ότι οι κατατασσόμενοι υποχρεούνται, επ' απειλή αυτοδίκαιης απόλυσης, να παραιτηθούν από οποιοδήποτε ένδικο βοήθημα και οποιαδήποτε αξίωση, λόγω της εφαρμογής των άρθρων 16 και 17 του ν. 4238/2014 (διά των οποίων στερούνταν της δυνατότητας άσκησης ελεύθεριου επαγγέλματος). Παρατηρείται ότι γεννάται προβληματισμός ως προς εάν η επιβολή του όρου της παραίτησης συνιστά έμμεση προσβολή του δικαιώματος δικαστικής προστασίας των ενδιαφερομένων.

Περαιτέρω, η προτεινόμενη ρύθμιση παρέχει δυνατότητα υποβολής αίτησης ένταξης και στις περιπτώσεις στις οποίες εκδόθηκαν απορριπτικές δικαστικές αποφάσεις (ή οι αρχικώς θετικές αποφάσεις απώλεσαν την ισχύ τους), εφόσον όμως δεν έχει εκδοθεί διαπιστωτική πράξη απόλυσης. Παρατηρείται ότι η προτεινόμενη ρύθμιση διακρίνει δυσμενώς τις περιπτώσεις στις οποίες οι ενδιαφερόμενοι δεν προσέφυγαν στη δικαιοσύνη και τις περιπτώσεις στις οποίες η διοίκηση προέβη σε έγκαιρη έκδοση διαπιστωτικής πράξης απόλυσης (όπως είχε υποχρέωση σε κάθε περίπτωση να πράξει). Δεδομένων των ανωτέρω, και υπό το κράτος της συνταγματικής αρχής της ίσης μεταχείρισης, γεννάται προβληματισμός εάν αμφότερες οι δυσμενείς διαφοροποιήσεις τελούν σε συνάφεια προς τον επιδιωκόμενο με τη ρύθμιση σκοπό.

10. Επί του άρθρου 68 παρ. 4

Σε κάθε περίπτωση, για λόγους σαφήνειας, πρέπει να προστεθεί η λέξη «μελών» μετά τις λέξεις «επαρκής αριθμός».

11. Επί του άρθρου 74 εδ. α΄

Δεδομένου ότι τα οριστικά άρθρα «ο», «η», «το», όπως έχει ήδη παρατηρηθεί, δεν πρέπει να προτάσσονται της αόριστης αντωνυμίας «καθένας», «καθεμία», «καθένα», στη φράση «τα απαιτούμενα για την κάθε θέση προσόντα», πρέπει να διαγραφεί το άρθρο «την».

12. Επί του άρθρου 78 παρ. 2 εδ. δ΄

Αντί του ρήματος «καταχωρείται» πρέπει να αναγραφεί το ορθό «καταχωρίζεται».

13. Επί του άρθρου 86 παρ. 2 εδ. δ΄

Η διατύπωση «Για το παραδεκτό της έφεσης απαιτείται η καταβολή του ποσού των δέκα (10) ευρώ (...), πρέπει, για λόγους συντακτικής ορθότητας, να αντικατασταθεί από την εξής: «Για το παραδεκτό της έφεσης απαιτείται η καταβολή ποσού δέκα (10) ευρώ (...).

Αθήνα, 14 Μαρτίου 2017

Οι εισηγητές

Νικόλαος Παπασπύρου

Λέκτορας της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών

Δρ Χαράλαμπος Κύρκος

Προϊστάμενος του Τμήματος Κοινοβουλευτικής Ιστορίας

Επιστημονικοί Συνεργάτες

Δημήτριος Βασιλείου

Ειδικός Επιστημονικός Συνεργάτης

Ο προϊστάμενος του Α΄ Τμήματος

Νομοτεχνικής Επεξεργασίας

Ξενοφών Παπαρρηγόπουλος

Αναπληρωτής Καθηγητής

του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου

Ο Προϊστάμενος της Β΄ Διεύθυνσης

Επιστημονικών Μελετών

Αστέρης Πλιάκος

Καθηγητής του Οικονομικού

Πανεπιστημίου Αθηνών

Ο Πρόεδρος του Επιστημονικού Συμβουλίου

Κώστας Μαυριάς

Ομότιμος Καθηγητής της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών